

ZAHİD XƏLİL

**QIZLAR ŞEİR
OXUYUR
SEVGİ YAŞINDA**

ZAHİD XƏLİL

84(5422)-5
20 48

QIZLAR ŞER OXUYUR SEVGİ YAŞINDA

MƏCBURİ NÜSXƏ

№ _____

Bakı – 2007

F. Kəçəri adına
Azərbaycan Dövlət Uşaq
KITABXANASI
INV. № 65455

Redaktor: R.YUSİFOĞLU

Rəyçi: G.ƏSGƏRLİ

Zahid Xəlil. Qızlar şeir oxuyur sevgi yaşında. Bakı 2007,
80 səh.

© $\frac{1947000809-007}{1952008-007}$ -2007

*Şer ilk sevgilim ilk məhəbbətim,
Əbədi qoynuna aldı məni o.
Mən ona könülümün oldunu verdim,
Ömürlük bir oda saldı məni o.*

*BİZİM BAĞÇAMIZA
BİR ÇƏMƏN DÜŞÜB...*

MƏNİM ÖMRÜM

Neçə ilin arxasında
Qaldı mənim uşaqlığım.
Orda qaldı
Əfsanəvi igidliyim, qoçaqlığım.
Mən illəri dağ yolutək
Çıxdım, gəldim..
Ötən günlər çevrildilər Mən oldular.
Puç etdiyim aylar, illər
Saçlarımda dən oldular.
Uşaqlığım çayda axdı
Düzdə qaldı.
Sakitliyim qarlı qışda,
Coşğunluğum yazda qaldı.
Anam deyir səhər - səhər
Çəmən boyu qaçırmişəm.
Düzənlərin sükutunu.
Çiçəklərin yuxusunu qaçarmışam.
Yol keçmişəm qocaların
Əsəbindən, qəzəbindən.
Uyumuşam gecə-gündüz
Bir qadının ürəyində.
Mən olmuşam dadı - duzu
Hər yeyilən çörəyin də.
Uşaqlığım gəncliyimə verib məni.
Dəcəlliyim, şıltaqlığım,
Bir əyilməz vüqar olub.
Mən deyirdim bu vüqarı
Qıra bilən qüvvə yoxdu,
Öz taxtımdan çox tez saldı
Bir qız məni,
Məğlub etdi
O tufəngsiz, topsuz məni.
Düşünürəm gənclik mənə
Sevgi verib

Vüqar verib.

Bir vaxt məni qucağında yırğalayan

Mavi Göy -göl, o dəli Kür

Bu gün mənim ürəyimdə

Sözə dönür, şərə dönür.

Deyəmmərəm bu dünyadan

Mən nə zaman köçəcəyəm

Hələ neçə dost qəlbində

Neçə düşmən hiyləsindən keçəcəyəm

BU YERLƏR

Mən ki, unutmuram

heç bircə an da,

Mənim uşaqlığım

gəzən oylağı.

Dovşanlar qarşımdan

Qorxub qaçanda

Dovşantək dovşandan

Qorxutdum çağı.

Hey hücum çəkərdi

Çölə dəstəmiz,

Bitərdik çəməndə

Tər çiçək kimi.

Günlərlə kəpənək

Qova - qova biz,

Ötürdük günləri

Kəpənək kimi.

ATALAR

Mənim atam.
Qonşusunun toyuğuna daş atmayıb.
Arvadını, uşağını
Özgəsinin hesabına yaşatmayıb.
Külfətimiz lap çox idi
Bir damıydıq
Belə çoxluq qorxutmazdı atamızı.
Ac qalmağa qoymayıbdı atam bizi.
Yağı düşməni yeriyəndə
Üstümü zə addım - addım.
Cəbhələrə yola düşdü
Gözlərimdə mənim əksim,
Ürəyimdə mənim adım.
Arzusuna qələm çəkdi
Ümidini puç elədi
Mən dünyada qalım deyə
Bu dünyadan köç elədi.
Ədəy dayım, Fərrux əmim, Xələf babam
(Döyüşlərdə hayıf oldu tələf babam)?
Gülüşlərim sizin üçün ən müqəddəs bir səs idi.
Birinizin ciyərpərə uşağınız
Hamınızın körpəsiydi
Mən ki, sizin şəkəriniz, balınızdı.
Elə bil ki, hamınızın balınızdı.
Atardınız, tutardınız, öpərdiniz.
" Abdullanın oğlu " - deyə
Bu öpüşə siz məhəbbət qatardınız.
Ay atalar, ay atalar, ay atalar.
Yox, sizləri unutmam mən bir an da
Xoşbəxt ollam ömrüm boyu
Sadiq qalsam mən bu anda.
Bu dünyada ən müqəddəs adamsınız.
Ayrı adda gəzirsiniz yer üzündə.
Elə sizi görən zaman

Sanıram ki, atamsınız
Sinəm üstə gəzmək belə istəsəniz
" Gəz " deyərəm
Bir vaxt məni öz çiyində gəzdirəni
Başım üstə gəzdirərəm,
Böyüyübdü bizim nəsil.
Tanıyırıq dostumuzu, yadımızı
Ən müqəddəs inci kimi
Qoruyarıq, saxlayarıq adınızı.

Bakı, 1967.

ANAMA

Ana, neçə gündür,
Gör bir neçə gün,
Ayrıla bilmirəm düşüncələrdən.

Titrək əllərinə
Söz demək üçün,
Söz üstdə sübhəcən

Titrəyirəm mən.

Bir qollu - budaqlı cavan olmuşam,

Səni sevindirir bu çağım mənim.

Amma gec gələndə evə bir axşam,

Deyirsən:

- Hardadır uşağım mənim ?

Eşqin ürəyimdən

Silinən deyil,

Söylə, kim bağlamaz məhəbbət sənə?

O ağ saçlarına baxdım,

Elə bil,

Gümüş tac bəxş edib

Təbiət sənə.

SALATIN

İgid jurnalistimiz Salatın
Əsgərovaya ithaf edirəm.

Ay anamın adaşı

İgid bacım Salatın

Ürəyimdə qövr edən

Ağrım - acım Salatın

Biz sənə ağlayırıq,

Sən şəkildə gülürsən

Elə bu gülüşünlə

Çoxunu öldürürsən

Laçın dolaylarında

Şığıyan tərlan idin

Bir axımlıq sel idin

Bir anlıq tufan idin

Axı o dəftərində

Yazdıqların nəydi ki ?!

Düşmənin ürəyindən

Güllə kimi dəydi ki!

Gözəl bacım, gül bacım,

Qar qız kimi ağ idin

Qayaların içində

Bitən bir zanbaq idin

Göylərimin tərlanı

Dağlarımın sayadı!

Tərlanların yuvası,

Məzarı da qayadı.

Çıraq kimi sönməyin

Oldu dərd qayalara

Mamır olub yapışdın

Dərin, sərt qayalara

Qanının rəngi qalıb,
Lələnin yarpağında
Sonanın dimdiyində
Kəkliyin dırnağında

Çiçək toxumu kimi
Səpildin bu dağlara,
Hələ biz də dözüürük
Ay bacım, bu dağlara

Nə yaxşı ki, şəkildə
Sən beləcə gülürsən
Elə bilirəm yəqin
Sabah işə gələrsən

Qarabağda nə gördün?
Sabah gəl söylə bizə.
Çiçək kimi səpələ
Gülüşü üstümüzə.

Gəl ay bacım, sevindir
O gül Balan Ceyhunu.
Biz bir təhər dözüürük
Kiritmək olmur onu.

Ay anamın adaşı
İgid bacım Salatın
Ürəyimdə qövr edən
Ağrım - acım Salatın

VƏTƏN, MƏNƏ OĞUL DEMƏ.

Şəhidlər xiyabanında düşüncələr.

Sən mənə oğlum demişdin,
Vətən, mənə oğul demə.
Şəkərim, noğulum demişdin.
Vətən, mənə oğul demə.

İgidlərim daşa döndü,
Yanaqlarda yaşa döndü,
Uçub gedən quşa döndü,
Vətən, mənə oğul demə.

Mən deyirdim güləmmərəm
Görüşünə gələmmərəm
Bu dərd ilə öləmmərəm
Vətən, mənə oğul demə

GƏLİB.

Yenə bahar gəlib cilvələnərək,
Yerin doqquz aylıq arzusudur o.
Hər yamac gözündə bitən min çiçək,
Hər bulud gözündən axan sudur o.

Gəlib təbiətin yel atlarında,
Gəlib qaranquşun qanadlarında.

Çəkilir düzlərin o qar tülləri,
Torpağın gəlinlik duvağı kimi.
Çıxır qar altından novruz gülləri,
Baharın qələbə bayrağı kimi.

Çəməndə sayrışır yazın arzusu
Sübhün üzündənmi şəh ələnidir?

Yoxsa bir gözəlin boyun bağısı,
Qırılıb çəmənə səpələnidir.

Gün batar, lalələr qızarar, yanar,
Lalələr çəməninin qızıl zəridir.
Şəfaqlər çəməndən üzülər qalar,
Lalələr günəşin zərrələridir.

Yenə bahar gəlib cilvələnərək.
Yerin doqquz aylıq arzusudur o.
Hər yamac gözündə bitən min çiçək,
Hər bulud gözündən axan sudur o.

BİZİM BAĞIMIZA BİR ÇƏMƏN DÜŞÜB.

Bizim bağçamıza bir çəmən düşüb,
Sürüşüb baharın çiynindən düşüb.

Gündüzlər nə qədər quzu var orda,
Xırp-ha-xırp otlayır, quzular orda.

Səhərlər çəməndə şəh var, inci var.
Şəhlər quzuların gözü tək parlar.

Düzü başdan – başa tərifdir çəmən.
Quzu tükü kimi zərifdir çəmən.

Gəlin, siz də görün çəmənzarını,
Amma ürkütməyin quzularımı.

Bizim bağçamıza bir çəmən düşüb,
Sürüşüb baharın çiynindən düşüb.

Torpağın alt qatından
Keçib gəlir çiçəklər.
Yerin tül köynəyini.
Deşib gəlir çiçəklər.

Göydə bulud toqquşur,
Yerdə qiyamət olur.
Tufanlarla gələn qış,
Tufanlarla qovulur.

BƏNÖVŞƏ

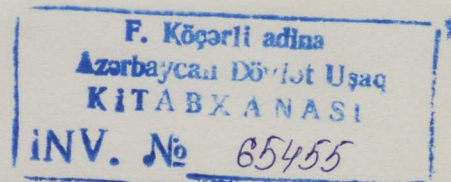
Küknar meşəliyində,
Mat qalmışam bir işə
Buz layının üstündə,
Şölələnir bənövşə.

İstəyirəm qışqıram,
Eşidən yox heç məni.
Onun bəyaz alovu
Yandıracaq meşəni.

Kirpiyini qırpmadan.
Durub üzü günəşə.
Əridikcə buz layı,
Gülümsünür bənövşə.

NOVRUZ GÜLÜ.

Açıl ay novruzgülü,
Nə utan, nə gözlə sən.
Açıl mənim çiçəyim,
Açıl elə nazla sən.
Utanıb gəlişindən,
Gedir soyuq, gedir qar.
Məcrasına sığmayır,
Sevincindən bu çaylar.
Gəlibdir qaranquşlar,
O köksü dümağ quşlar.
Evlərdə ev qururlar.
Bu qocaman qayalar,
Bu ünyetməz dərələr
Qarın son gedişinə.
Qışın son gülüşünə.
Gülə - gülə baxırlar.
Gəl ay mənim qəşəngim.
Gül ay mənim qəşəngim.
Bircə sirri söylə sən,
Halı et məni gülüm:
Sən baharı gətirdin,
Ya bahar səni gülüm?!
Açıl ay novruzgülü,
Nə utan, nə gözlə sən.
Açıl mənim çiçəyim,
Açıl elə nazla sən.

BULAQ.

Cağlayırsan, axırsan,
Əziz bulağım mənim.
Toxunur dodağına,
Hərdən dodağım mənim.

Gün vurur parıldayır,
Suların gövhər kimi.
Düşübsən çəmənliyə,
Bir gümüş kəmər kimi.

Eh, mənim gözlərimdə,
Bir dənizsən - damla sən.
Çağla, mənim bulağım,
Çağla, yüz ilhamla sən.

DƏNİZƏ AXŞAM DÜŞÜR

Yenə büllur şəfəqlər
Ayrılır boz sulardan.
Günün son gülüşüylə
Alovlanır asiman.

Dalğalar şəfəqlərlə
Qucaqlaşır, öpüşür,
Dənizə axşam düşür.

Buruqların qoynunda
Gör nə qədər adam var.
Dənizin qucağından
Çay keçirdir adamlar.

Çoxu növbədən çıxır
Bir - birilə görüşür,
Dənizə axşam düşür.

İndi neçə min işıq
Suya qızıl səpələr.
Köynəyini dəyişər
Göy köynəkli ləpələr

Qağayılar rəqs edir,
Qağayılar ötüşür,
Dənizə axşam düşür.

Bir qız durub sahilə
Gözü sularda qalıb.
Gəlib bütün neftçilər,
Görən «o» harda qalıb ?!

Sakit bir xəzri əsir,
Başından şal sürüşür,
Dənizə axşam düşür.

Sular göy kimi əngin,
Səma dəniz rəngində.
Gör neçə ulduz yanır
Dənizin çələngində.

Buludlardan ay çıxır,
Sulara ağ şam düşür,
Dənizə axşam düşür,
Dənizə axşam düşür.

Bakı, 1963.

QAYIQ.

Kiçik bir balıqçı qayığında mən,
Dənizin seyrinə çıxmışdım dünən.

Qayığı qoynuna aldı göy dəniz,
Ləpədən - ləpəyə ötürdü bizi.
Hey avar çəkirdim səssiz - səmirsiz,
Avarlar sahildən itirdi bizi.

Birdən hücum çəkdi üstümə Xəzər,
Birdən göy dalğalar aşıb- daşdılar.
Sahillə baş - başa gələn ləpələr,
Qayığın altında qucaqlaşdılar.

O ucu görünməz asiman dəniz
Az qala bükülüb yumaq olurdu.
Uzaqdan səhraya oxşayan dəniz
Gah dərə olurdu, gah dağ olurdu.

Hey at oynadırdı göylər, o səhər
Qaçmışdı suların bəti - bənizi.
Yaxında sulara hökm edən göylər
Uzaqda öpürdü coşğun dənizi.

Bakı - 1963.

SƏFƏRDƏN GƏLİB

Keçib neçə kənddən, şəhərdən gəlib,
Payız düz bir illik səfərdən gəlib.
Gəlib toyunu etsin
Neçə oğlanın, qızın
Ağaclar şabaş tökür
Yollarına payızın.

Meyvələrin üzünə
Toxunur dodaqları.
Həyasından qızarır
Almanın yanaqları.
Keçib neçə kənddən, şəhərdən gəlib,
Payız düz bir illik səfərdən gəlib.

Sarı ilmələr vurur
Çuxasına dağların.
Heyvadan sırğa asır
Qulağına bağların.

Çöllərin bol məhsulu
Dəyir boz buludlara.
Payızı qonaq edin
Gətirdiyi bu vara.
Keçib neçə kənddən, şəhərdən gəlib,
Payız düz bir illik səfərdən gəlib.

Bakı - 1963.

QIZIL QAZ

Səhər günəş doğanda
Gölə baxdım.
Quş dəstəsi çay kimi
Gölə axdı.

Göl getmişdi axşamdan
Bal yuxuya
Nağılvəri qanadlar
Batdı suya.

Ey qızıl qaz,
Ey qızıl qaz,

Ey qızıl qaz,
Qulaq as.

Qızıl ada,
Üzür suda,
Üzür suda
Qızıl qaz!

QIŞ

Səmanın köynəyini
Parçalayıb keçir qış.
Qar yağır, yaman yağır,
Göydən yerə köçür qış.

Bircə günün içində
Çayları dayandırır.
Ürəyinin atəşi
Yanaqları yandırır.

Qış öpür pəncərəmdən.
Şüşədə dodaq izi.
Dağlarda qar vulkanı
Düzlərdə qar dənizi.

Səmanın köynəyini
Parçalayıb keçir qış.
Qar yağır, yaman yağır,
Göydən yerə köçür qış.

Çaylağa sürü enir,
Duman alayı kimi.
Sürü qar dəryasında
Üzür qar layı kimi.

Qış bizim qışlaqları
Ağ çiçəklə basdırır,
Çobanın papağından
Qılınc - qalxan asdırır.

Səmanın köynəyini
Parçalayıb keçir qış.
Qar yağır, yağış yağır,
Göydən yerə köçür qış.

Bakı - 1963.

TUFANDAN SONRA

Birdən hücum çəkdi.
Üstümə tufan,
Pərən - pərən düşdü
Qar topaları.
Külək papağımı
Aldı başımdan,
Soxuldu boynuma
Qar ləpələri.
Tufan sakitləşdi,
Yatdı külək də,
Elə bil hiddəti
Tükəndi birdən.
Geriyə dönmədim
Qarda, küləkdə.
Getdim mənzilədək
Öz yolumla mən.
Çiynimə qar düşüb,
Çırpıram ancaq.
Günəşin altında
İncəlir indi.
Dünyaya hökm edən
Cahangirə bax,
Çiynimə qısılb
Dincəlir indi.

QUMLU SAHİLLƏRİ BUZ TUTDU YENƏ

Qumlu çimərliyi buz tutdu yenə,
Dalğalar uyuyur körpə uşaqtək.
Baltikin bu bəyaz sahillərinə
Töküldü ağ çiçək, gümüşü çiçək.

Sahil qayaları ağ ayı kimi,
Dayanıb heyrtlə baxır dənizə.
Uzaqda buludlar qağayı kimi
Çırpınır, əl edir, hey baxır bizə.

Sabirin, Nüsrətin ayaq izləri,
Ağ xalı üstündə bəyaz zər kimi.
Mənimsə uzağa baxan gözlərim,
Görür bu dünyanı ağ dəftər kimi.

Deyirəm nə zaman açılar baxtım,
Sözlər ürəyimdə qovrulur axı.
Səndən ayrılıandan doğma paytaxtım,
Tufanlar qəlbimdə sovrulur axı.

Duydum bu niskili, duydum dərinədən.
Başımda bir şimşək çaxacaq mənim.
Bəlkə də Baltikin sahillərində
Baxtımın günəşi çıxacaq mənim.

DEYİRSƏN BƏRK GƏLİB BAKININ QIŞI.

Deyirsən bərk gəlib Bakının qışı,
Gecələr yenə də gümüşlənibdi.
Yazırsan çallanıb çınarın başı,
Torpağa buluddan zər ələnibdi.

Qar yağıb sübhəcən hey narın – narın,
Nə sənə, nə mənə baxmayıb, yağıb.
Zeytunun, küknarın, Eldar şamının,
Yaşıl alovundan qorxmayıb, yağıb.

Ağaclar uzadıb yalın əlini,
Qarı elə göydə tutmaq istəyib.
Qaldırıb çiyinə səməni kimi,
Yenə də buluda qatmaq istəyib.

Keçib addım - addım eldən - obadan,
Gör neçə qarını bir - bir döyübdü.
Bağçalar utanıb şaxta babadan
Cığır yaxasını düymələyibdi.
Qəlbimdə hələ yer var işığına
Gəzmirəm dünyanı divanə kimi.
Uçub gələcəyəm qar işığına,
Şama həsrət qalan pərvanə kimi.

Duboltı 1982, Yanvar.

PEREDELKINODAN UŞAQLARA MƏKTUB

Uşaqlar, adicə kənd deyil ki, o
Ağ şalvar, göy papaq Peredelkino.
Yaşıl fəvvarədir elə bil şamlar,
Qu desən qulağın batar axşamlar.

Qar yağıb bürüyüb bərəni, bəndi
Yaşılıq göyəcən, qar dizəcəndi.

Dözümdə qayınlar yəqin təkdilər
Qışın ortasında ağköynəkдилər.

Bir ev var, qar altdan çıxan kimidi.
Elə bil sahilə çatan gəmidi.

Uzaqdan baxsanız lap gecə yarı
Yanır sübhə kimi gur işıqları

Bu evdə yazılar təzə əsərlər,
Bir gün gəlib çatar sizə əsərlər.

Yatın mışıl - mışıl, yatın balalar,
Yatın ki, bir azdan səhər olacaq

Qəlbimdə nə qədər təzə sözüm var,
Yazılsa çevrilib əsər olacaq.

Elə mən özüm də yanan işıqam
Sözlər ürəyimdən çıxacaq bir gün.
Mənim sübhə kimi yanan işığım,
Sizin qəlbinizə axacaq bir gün.

TƏBRİZDƏN DÜNYAYA YOLLAR UZANIR.

Təbrizdən dünyaya yollar uzanır,
Yollar çox tufana gəribdi sinə.
Arazdan o tayda ulduzlar yanır,
Sönən oğulların xatirəsinə.

Hanı papaq altda yatan oğullar?
Təbriz həbs olunub bir gövhər kimi!
Təbrizdən Bakıya uzanan yollar,
Kəsilir yarımçıq ömürlər kimi.

Eyvanlar bu yana dikilən gözdü,
Dindirsen hönkürüb danışa bilər.
Təbriz kül altında uyuyan közdü,
Xəfifcə bir mehdən alışı bilər.

Ay ana Təbrizim, ağır yolların,
Gəncəyə, Şəkiyə, Şirvana keçmir.
Mənə uzatdığın cığır qolların,
Axı heç Arazdan bu yana keçmir.

Kişi qeyrətini yığ qollarına,
Ana ismətini saxla dərində.
Əgər od istəsən,

oğullarına,
Tapşır, od gətirsin kirpiklərində.

ŞUŞANIN UŞAQLARI.

Təzə çiçəyə oxşar,
Şuşanın uşaqları.
Cıdır düzündə oynar,
Şuşanın uşaqları.

Oğlanlar körpə tərən,
Qızlar ağ qağaydı.
Qayalar dərələrdən,
Çıxan qonur ayıdı.

Şuşanı xonça kimi
Göyə qaldırıb dağlar.
Bu xonçanın içində
Noğul - noğul uşaqlar.

Heç zaman belə güclü
Görməmişdim dağları.
Şuşanı qaldırıb ki,
Dünyanın hər yerindən
Görsünlər uşaqları.

1970.

SƏRHƏDÇİNİN DÜŞÜNCƏLƏRİ.

Gecə mürgüledir nəhəng dağı da,
Gözümü yummuram mən isə bir dəm.
Dayanıb bir kiçik çay qırağında,
Böyük bir ölkəyə keşik çəkirəm.

Səssizlik bürüyüb bu sahilləri,
Şikayət duyuram çayın səsindən.
İnsan həsrətilə yanan bu yeri,
İnsanlar, insandan qoruyuram mən!

Yalqız dayanmışam, eh çay da təkdi,
Axır bu yerlərin sirdaşı kimi.
Elə bil üstümə töküləcəkdə,
Ulduzlar, gecənin göz yaşı kimi.

İnsanam, insanı sevən yarandım,
Vurub yox edərdim neçə səddi mən.
Özüm sərhədlərə düşməni yarandım
Fəqət qoruyuram bu sərhəddi mən.

1963.

YURMALA.

Deyirəm nə qəşəng sözdü Yurmala.
Yumrudu, yumaqdı, yumşaqdı nədi?
Bu uzun şəhəri götür yumrula,
Deyərsən bir nəhəng yumruqdu nədi.

Ağ papaq qış gəlib, gəlib qarıyla,
Örtüb Yurmalanın qumlaqlarını.
Qış da bir igiddi, dodaqlarıyla
Qapayıb Baltikin dodaqlarını.

Amma Yurmala da uzun yol kimi,
Uzanır dənizə yar olmaq üçün.
Yurmala əyilir güclü qol kimi,
Dənizin boynuna sarılmaq üçün.

Töküb ortalığa şəhər varını,
Gülür çiçək ilə, susur qar ilə.
Gizləyib meşədə binalarını,
Gizlənqaç oynayır dalğalar ilə.

İşdi cığırlarda bir az dolaşsan,
Dələ zarafatla yolu kəsəcək.
Nazlı küknarlardan bir söz soruşsan,
Susacaqdı latış gözəlləri tək.

Ağacın başını görmək çətindi,
Boylansın başından düşəcək papaq.
Sanki sevgisini, məhəbbətini,
Yaşıl alov edib, püskürüb torpaq.

1979.

MOSKVA ÇAYI

O axır sakitcə hər axşam, səhər,
Şəhərin gör necə yerindən keçir.
Sübhəcən yatmayan yaşıl meşələr,
Görəsən bu çaya keşikmi çəkir?

Moskva yenə də çəkir fikrimi,
Söyüd tellərini darayıb şəhər.
Baxıram Hindistan qızları kimi
Çayı bədəninə sarıyıb şəhər.

Moskva - 1967.

MƏNƏ ÇƏPİK ÇALIB ALQIŞ DEYƏN DOST.

Mənə çəpik çalib, alqış deyən dost,
Demirəm açılan bir səhərəm mən.
Məni tərifləmə şər sevən dost,
Elə tərifsiz də keçinərəm mən.

Sıxılma, salondan səsim gəlməsə,
Bu kiçik nəğmələr səsimdir mənim.
Ehtiyacım yoxdur, alqışa, səsə,
Xəfif bir təbəssüm bəsimdir mənim.

Mən çox görməmişəm bu kürsüləri,
İndi də süzülür tər yanağımdan.
Qorxuram bu alqış, çəpik səsləri,
Məni vaxtsız salar öz budağımdan.

Ey dost, aldatmasın səni təriflər,
Sən pisi yaxşıdan düz seçməlisən.
Bu tərif zəhrimar tilsimə bənzər,
Dahiyə alçağı sevdilər bəzən.

Bir yol alovlanıb yanmamışam ki,
Yerimdə qalaydı bir az külüm də
Təzə düymələnən meyvə kimiyəm.
Burnumdan düşməyib hələ gülüm də

Mənə çəpik çalib, alqış deyən dost,
Demirəm açılan bir səhərəm mən.
Məni tərifləmə, şər sevən dost.
Elə tərifsiz də keçinərəm mən.

İŞIQLA DOLDURUN ÜRƏYİNİZİ.

Miz üstünə nəyimiz var düzmüşük,
İşıq keçib, narahatdı qonaqlar.
Bir gecəlik qaranlığa dözmürük,
Vurnuxuruq, gərək yansın çiraqlar.

Qoy açsın çiraqlar kirpiklərini,
İşıqda bir ana nəvazişi var.
Bəlkə çıraqlar edib ürəklərini,
Aşib başımızın üstən analar.

Bu həyat dediyin yanan şam imiş,
İnsan ömrü boyu qaçır işığa.
Günəş gözlərini belə açmamış,
Evlər gözlərini açır işığa.

İşıq yol eyləsə rişələrinə
İnsanın qəlbində sökülər bir dan.
Bulvarın qaranlıq guşələrində,
Bir qız işığına yol gedir oğlan.

Yanan çiraqları tez ol, bol eylə,
İşıqda elə bil qanadlı quşuq.
Gecə böcəkləri meşə yoluyla,
Gedər işığında işıldaquşun.

Ürəkdən sevinən, ürəkdən gülən,
İnsanlar işığa bürünə bilər.
Qoy yansın işıqlar, ürəkdən gələn
İşıqlar,

İşıqda görünə bilər,
Deyirəm dünyanın işıq gözləri,
Daim qaranlığı izləyəsidir.
İşıq səadətənin ayaq izləri,
Hər çıraqlar günəşin bir zərrəsidir.

Günəş kainatda bir kürədir ki,
İşığı hər evə minnətsiz keçər.
İşıqlar o qədər bakirədir ki,
Bütün sərhədləri sənədsiz keçər.
Dünya bir üzü qış, bir üzü yazdı,
İmtahan eyləyir hər saat bizi.
Təkcə çıraqları yandırmaq azdı,
İşıqla doldurun ürəyinizi.

1979.

NAZİM HİKMƏTİN ŞER GECƏSİ.

Nazimə söz verdilər,
Nəfəsini köksünə
Aldı bir anlıq salon.
Sakit - sakit
Şer oxudu.
Min nəfərlik bir salonda
Yer yox idi.
Sevincini
Misra - misra
Salon boyu
Səpələdi.
Nə bir yerdə həddi keçdi,
Nə bir yerdə səhv elədi.
Məmət idi
Əzəl sözü,
Son misrası.
Birdən salon ləpələndi.
Son misralar
İtdi çəpik səslərinin arasında.
Kəsilmədi
Alqışların arası da.
Çəpik səsi
Hücum çəkdi tribunaya.
Dəydi zəlin tavanına,
Hiddət ilə.
Alqış səsi
Coşdu, daşdı,
Divarları qılinc kimi
Kəsdi keçdi.
Tufan oldu.
Əsdi keçdi.
Axdı keçdi,
Çaxdı keçdi.

O GÜN.

Necə xoşbəxt idik, nə mehribandıq,
Alışıb yanırıdık çiyələk kimi.
O gün əlimizə düşsə bir anlıq
Asardıq üfüqdən bir fişəng kimi.

On üç qız, iyirmi oğlanlıq azı,
Yanaqlar yanırıdık dan üzü kimi.
Bizim qarşımızda büro iclası
Durmuşdu səadət körpüsü kimi.

Görəsən birinci kim girə bilər?
Hamıdan ürəkli Nəfisə çıxdı.
Yamanca pörtmüşdü, baxıb dedilər,
Bu saat yanağı qanayacaqdı.

Telman özü boyda alov şöləsi,
Qardaşxan nəyisə əzbərləyirdi.
Orucun qorxudan batmışdı səsi,
Kamran asta - asta şer deyirdi.

Hümbət söz açmışdı xam torpaqlardan,
Medaldan, ordendən danışırıdık o.
- Komsomol çıxıbdı çox sınaqlardan,
Dedikcə yanırıdık, alışırıdık o.

Necə xoşbəxt idik, nə mehribanlıq,
Alışıb yanırıdık çiyələk kimi.
O gün əlimizə düşsə bir anlıq,
Asardıq üfüqdən bir fişəng kimi.

1969.

BU DÜNYA DEDIYİN NƏDİR GÖRƏSƏN?!

Bu dünya dediyin nədir görəsən,
Bəzəkli - düzəkli yumru şardımı ?!

Təkcə bomboz kürə olsa, düşün sən,
İnsanlar dünyaya uyuşardımı ?!

Geniş aç gözünü, bir az yaxşı bax,
Kimi piyadadı, kimisi atlı

Bu dünya kiminə oyun - oyuncaq,
Bu dünya kiminə bir zarafatdı.

Dünya bir ha deyil, düşünsən əlbət,
Dünya insanların sayı qədərdir.
Bu dünya birinə bal kimi şərbət,
Bu dünya birinə acı, zəhərdir.

Baxıb bu dünyaya insanlar coşar,
Dünya boy göstərə insan gözündə.
Hərənin qəlbində bir dünya yaşar,
Hərənin dünyası gəzər özündə.

Kiminin üzünə dəyər sillə tək,
Kiminə fağırdan fağırdı, dünya.
Kiminə həyatdı, ömür sür, kef çək,
Kiminə dağlardan ağırdı dünya,

DÜNYANIN.

Gören niyə döndü yenə?
Üzü dünyanın, dünyanın?
Ha qışqırır, çatmır mənə,
Sözü dünyanın, dünyanın.

Ömrü verdim nahaq yelə,
Korun - korun yandım elə,
Saçlarımda döndü külə,
Közü dünyanın - dünyanın.

Dünya deyil, bu savaşıdı,
Sənə aşdı, mənə daşdı.
Biri gülür, bir yaşdı,
Gözü dünyanın - dünyanın.

Yolları çoxdan yağırdı.
Aldanma, üzdən fağırdı,
Çəkmək olmur, çox ağırdı,
Nazı dünyanın - dünyanın.

Bəxtim dönüb ağır daşa,
Düşübdü gör neçə başa.
Gözümdə çevrilib qışa,
Yazı dünyanın - dünyanın.

DEYİRƏM BƏLKƏ HEÇ...

S.Vurğuna.

Baxdım o heykələ həsrətlə dünən,
Baxdım, fikrə getdim öz yerimdə mən.

Qarşımda durmuşdu Vurğun elə bil,
O dalğın saçları yenə sərt idi.
Deyirəm bəlkə heç o, heykəl deyil,
Xalqın tunca dönmüş məhəbbətidir.

1963.

KƏTƏYƏN KOLU.

Hər kəsin öz yolu var,
Yolu, kətəyən kolu.
Torpaqdan ayrılanlar,
Küləklərin quludur,
Qulu, kətəyən kolu.

Küləklər təpiyində,
Bu nə həyatdı, söylə,
Söylə, kətəyən kolu!
Gücünü topla bir gün,
Küləyə üsyan eylə,
Eylə, kətəyən kolu!

Səndən min dəfə zərif,
Səndən min dəfə güclü,
Çiçəklərdən ibrət al.
İbrət, kətəyən kolu!
Torpaqdan möhkəm yapış,
Ondan güc al, qüvvət al,
Qüvvət, kətəyən kolu!

BİR AZ DANIŞ, QOCA KƏRƏZ.

Qoca Kəpəz,
Uca Kəpəz,
Bulaqların ləhcəsiylə
Bir az danış.
Göy gölünün ləpəsiylə
Bir az danış.
Bir az danış,
Mənim müdrik babam kimi.
Gör necə də
Şah vüqarlı
Görünürsən sən axşamlar.
Külək əsir,
Söhbət edir,
Yaşıl şamlar.
Yada düşür,
Qucağında ötən günüm.
Dərələrdə,
Təpələrdə itən günüm.
Çıxardım
Cığırları dağ başına.
Qayaları
Dərələrə göndərirdim.
Səssiz - küysüz meşələri,
Toy - büsatlı
Bir aləmə döndərirdim.
O günlərdən bir az danış,
Qoca Kəpəz.
Dinləyərim
Məlikməmməd nağılıtək,
Uca Kəpəz,
Bir az danış ...

DOSTLUQ AĞACI.

Görkəmli Moldav yazıçısı Doyniçin həyatında Litva yazıçısı Eduardas Selelonis qoz ağacı əkib. Yolu düşəndə ona qulluq edir. 1986 - cı ildə mən də həmin ağaca qulluq etdim.

Uzaq Moldav elində, Doyniçin həyatında
Eduard Selelonis qoz ağacı əkibdi.
Gizli bir qürur yatır, ağacın xilqətində,
Düz beş ildi nazını neçə adam çəkibdi.

Cavan bağban bu qozu başqasından seçməyib,
Onun budaqlarında qışla yaz görüşübdü.
Şair var ki, baxtına bir ağac da düşməyib,
Ağaca bax, baxtına iki şair düşübdü.

O da şair kimidi, yarpaq-yarpəq alışı, r,
Arabir də rəqs edir, çimir günün selində.
Meh əsəndə titrəyən yarpaqları danışı, r,
Gah moldavan dilində, gah da Litva dilində.

Baharın öpüşündən yaranıb yarpaqları,
Körpə barmaqlarını açıb günəşə sarı.
Rəqqasın qolları tək gərilib budaqları.
Yel əsəndə baş əyib salamlayır otları

Qoy oynasın, demə ki, oynamağı nahaqdı,
Oynadı, yarpağından neçə muncuq ələndi.
Yarpaqları yamyaşıl, yazılmamış varaqdı,
Budaqları yazmağa can atan bir qələmdi.

Bu ağacı görməyə Titus gəldi, bir də mən
Bir də ki, Selelonis, aşib daşdı bu ağac.
Gah oynadı, gah da ki, şer qopdu dilindən,
Şairdi, rəqqasədi, vətəndaşdı bu ağac.

Titus Ştirbiu - Moldav şairi 1982.

BİZİM ƏBDÜL MÜƏLLİM.

Görkəmli alim Əbdül
Əlizadəyə

Ona günəşmi deyim ?
O günəşin nurudur.
Bəlkə su deyim ona,
O sudan da durudur.

Həyatın şirnisindən,
Çoxları aldı zədə.
Amma təmiz yaşadı.
Bu Əbdül Əlizadə.

Bir qarnı tox yaşadı,
Yaşadı bir qarnı ac.
Amma əyə bilmədi,
Onu hər an ehtiyac.

Neçə kitabxanaya,
Cığır düşdü izindən.
Neçə cavan müəllim,
Od götürdü gözündən

Onun kitablarında
" Qırxıncı qapı " lar var
Hər adama açılmaz,
O sehirlı qapılar.
Səhrdi, müəmmadı,
Hər sözü, hər varağı
Odu ondan alıbdı,
Ələddinin çıraqı

O qapıdan keçibdi,
Yolu Məlikməmmədin.
Çevrilib polad olub,
Qolu Məlikməmmədin.

O qapılardan keçib,
Nağıl qəhramanları.
Qılinc qəhramanları,
Ağıl qəhramanları.

Gözlərində , hələ də
Sehri od yaşadır.
Bu Əbdül Əlizadə
Təmiz bir ad yaşadır.

1995.

QAR ALTINDA İZİMİZ.

Qar üstə alışan gül idik o gün,
Körpə ceyran kimi qısıldın mənə.
O cüt ləpirləri qorumaq üçün,
Küknar meşəsinə qar düşüb yenə.

Qoy yağsın qar altda qalaq ikimiz,
Qar deyil, uçuşan ağ kəpənəkdi,
Bizim qar altında qalan izimiz,
Yazda bənövşəyə çevriləcəkdi.

BİZİM GİZLİ SEVGİMİZ.

Biz ki, öz sevgimizi,
Təkcə aya danışdıq,
Susan gölə danışdıq,
Axan çaya danışdıq.

Səhər pəncərəmizdən
Sizin evə gün düşdü.
Elə bil ki, bir anda
Hər tərəfə ün düşdü.

Ceyranlar qaçışıyla,
Kəpənək uçuşuyla.
Meşə zümzüməsiylə,
Quşlar şaqraq səsiylə
Ötdülər bu sevgini.

Elə bil ki, yatanlar ,
Yuxusundan ayıldı.
Bizim gizli sevgimiz
Bu dünyaya yayıldı.

Axı biz sevgimizi,
Təkcə aya danışdıq
Susan gölə danışdıq,
Axan çaya danışdıq.

QIZLAR MƏHƏBBƏTDƏN

ŞER OXUYUR.

QƏZƏL.

Cananıma can söylədim, can deməklə can əskilməz.
İmansıza iman versən, imandan iman əskilməz.

Demə sevgi hədəf şeydi, Leyli Məcnun əfsanədi.
Sevgisiz yüz insan ölsə, dünyadan insan əskilməz

Bu sevgimiz pünhan qalıb ikimizin arasında
Onu açsaq tufan olar, dünyadan tufan əskilməz

Eşq məşəqqət sözündəndir, yolu Kərbəladan keçər,
Sən o yola düşər olsan, başından qalxan əskilməz.

Zahid Xəlil, bu yaşında səni oda salan varsa,
Demək hələ yer üzündən Kərəmlə Məcnun əskilməz.

EVİMİZƏ GƏTİRİRƏM.

Biz hər axşam ayrılıq,
Gözlərimlə səni gülüm,
Qapınıza ötürürəm.
Sonra isə
Buludların üstü ilə
Evimizə gətirirəm.

Necə oldu, ayrılanda
Macal tapmadıq?!
- Yubandınız, cavan oğlan,-
deyə məni haraylayan
qoca kişi
yekə bığlı, uca kişi
ayırdı bizi.
Təyyarənin qapısında
papağımı qaldırdım göyə
Amma heç sən,
Tərpənmədin yerindən, niyə?
Heykəl kimi maddım - maddım mənə baxırdın
Qaldın elə baxa - baxa ...
Görüşəndə bu görüşə inanmamışdıq
Ayrılanda inanmadıq bu ayrılığa.

1965, Adler

Eh, sənin xəbərin yoxdu, xəbərdən ...
Çıxıb gedəcəyəm günün birində.
Keçib dərələrdən, göy təpələrdən,
Gözdən itəcəyəm günün birində

Gözün lal sükutla elə haraylar ...
Bir sim qırılacaq ünümdə mənim.
Yüyürüb qarşımı kəsəcək çaylar
Dağlar dikələcək önümdə mənim.

Buludlar yanacaq, bir təndir kimi,
Şimşəklər bir anda bollaşacaqdır.
Qırılıb tökülən bir kəndir kimi,
Yollar ayağıma dolaşacaqdır.

Dərələr susacaq suçlu, gileyli,
Bəlkə qınayacaq bulaqlar məni.
Oyansa qəlbimdə qayıtmaq meyli,
Söyüd bacı kimi qucaqlar məni.

Eh sənin xəbərin yoxdu, xəbərdən,
Çıxıb gedəcəyəm günün birində.
Keçib dərələrdən, göy təpələrdən
Gözdən itəcəyəm günün birində.

YAMAN DƏYİŞMİŞƏM.

Basmışdı köksünə
Ağ ulduzları.
Dəniz həmin gecə
Hey nə deyirdi?
Yoxsa o mehriban
Pıçılıtları,
Mehriban ləpələr
Əzbərləyirdi!

Yaman dəyişmişəm
O gündən bəri,
Dəyişib gözümdə
Tamam həyat da.
Nədəndi hamının gülür gözləri,
Yoxsa kədər yoxdur bu kainatda?

Görürsən,
Önümdə bir körpə uşaq
Yeriyir, yıxılır, yüyürür hərdən.
Eh, onu nədənsə hamıdan qabaq
Yüyürüb, qaldırmaq istəyirəm mən

Görüm qismət olsun
Sevgi hər kəsə,
O qovur ürəkdən
Qüssəni, qəmi.
Anam nə duyubsa,
Nə eşidibsa,
Uşaq tək hey öpür,
Oxşayır məni.

Gör nəyə qadirmiş
Eşqimiz bizim,
Gözümdə dəyişib bütün asiman.

Bu sirri agah et,
Yoxsa əzizim,
Dünyaya sevincdən
Pərdə tutmusan?

Hər zaman önümdə
Duran sevgilim,
Sən adi insansan,
Ya ki, bir pəri ?!
Yaman dəyişmişəm,
Yaman, sevgilim.
Yaman dəyişmişəm
O gündən bəri.

UÇUB GEDƏCƏYDİK...

Bahara çatmışdıq ömrün qışında.
Ağac kölkəsində göyə uçurduq
Uçub gedəcəydik bir ağ maşında,
Görən ağlımızı niyə uçurduq ?!

Şirin sevgi anı qaldı arxada
Qaldı o kölgəlik bir oba kimi
Təyyarə meydanı qaldı arxada,
Quşu uçub getmiş bir yuva kimi

Nə yaman tərs gəldi bir gör işimiz,
Dözək həsrətinə gərək illərin,
Bəlkə də qalacaq bu görüşümüz,
Dəmir yaddaşında təyyarələrin.

Qəm yemə o günlər coşqun sel kimi,
Bizim qəlbimizdə çağlayacaqdır.
O xoş xatirələr zərif tel kimi,
Bizi bu dünyaya bağlayacaqdır.

ULDUZ.

Gözlərinə baxıram mən-
bir cüt ulduz.
Ulduzlardır mənə hərdən
Gözlərini andıran da.
Bəs nədəndir bu ulduzlar
Günəş olur,
Ürəyimi yandıranda ?!

CAN DEDİM.

Mən sənə can dedim ki,
Sən də mənə deyəsən.
Demədim ki, sözümdən
Sınasan inciyəsən.
Bayaq yağış yağdı
Gülümsündü deyəsən
Buludlar axdı, keçdi,
Şimşəklər çaxdı. keçdi.

BƏNÖVŞƏ.

Küknar meşəliyində,
Mat qalmışam bir işə.
Buz layının üstündə,
Şölələnir bənövşə.

İstəyirəm qışqıram,
Eşidən yox heç məni.
Onun bəyaz Alovu
Yandıracaq meşəni.

Kirpiyini qırpmadan,
Durub üzü günəşə,
Əridikcə buz layı,
Gülümsünür bənövşə.

QAR ALTINDA İZİMİZ.

Qar üstdə alıšan gül idik o gün,
Körpə ceyran kimi qısıldın mənə.
O cüt ləpirləri qorumaq üçün
Küknar meşəsinə qar düşüb yenə.

Qoy yağsın qar altda qalaq ikimiz,
Qar deyil, uçuşan ağ kəpənəkdi.,
Bizim qar altında qalan izimiz,
Yazda bənövşəyə çevriləcəkdİ.

GÖZLƏRİMDƏN ÇIXIR.

Sənin odlu baxışların,
Başqasını oda salıb
Taleyini mənim kimi,
Kəməndinə o da salıb.
Ağlayıram həzin - həzin,
Göz yaşlarım axır indi.
Ürəyimə girən eşqin,
Gözlərimdən çıxır indi.

QIZA NIŞAN GƏLƏNDƏ.

Ulduz ağ çiçək olar,
Qıza nişan gələndə.
Çiçəklər göyçək olar
Qıza nişan gələndə,

Oğlana naz edənlər
Bu gün yanar, yaxıllar.
Bir gündə neçə qızın
Qız yuxusu dağılar.

Qıza nişan gələndə
Oğlanlar qeyrətlənər.
Qıza nişan gələndə
Oğlanlar cürətlənər.

Qız arar göyçəkləşər
Qızların göyçəkləri.
Yanaqlara yapışar
Lalənin ləçəkləri.

Ulduz ağ çiçək olar
Qıza nişan gələndə.
Çiçəklər göyçək olar
Qıza nişan gələndə.

MƏCNUNA.

Qırıldı fikrimin təsbehi,
Yalın ayağınla qıranda,
Ərəbistan çöllərinin damarını.
Sən Leyliyə olan etibarımı
Naləyə çevirdin.
Çevrildin nağıla.
Eşqə düşdün,
Payına vüsal yerinə məcnunluq düşdü.
Ləpirlərin dağ basdı səhralara,
Yığışdılar, gəldilər
Səhər bura.
Atan gəldi -
əsrin fəryad səsi kimi.
Anan gəldi -
atanın kölgəsi kimi.
Öz gölgəsi də vardı -
Dərdi kimi uzun,
ömrü kimi qara
Leyli - Məcnun sevgisini
ayaq izlərində
töküb gəlmişdilər yollara.
Min ildir
gah səhraya düşürsən,
gah nənəmin nağılına.
yol gəlirsən elə.
Xoş gördük ustad!
Nə uzun yol gəlmisən belə
Kitablara çevrilə - çevrilə.

MƏNİM MAVİ MƏHƏBBƏTİM.

Məhəbbətin rəngi varmış-
Bilməmişik.
Neçə rəngdə eşq olarmış-
Bilməmişik.
Onu gördüm
Qara dəniz sahilində
Gözlər mavi
Sular mavi.
Əynində bir don var - mavi
O, bir parça mavi idi
Mavi səma qucağında,
Mavi dəniz qırağında.
Danışdı şirin- şirin
Gözlərində qalan rənglər yox olurdu.
Yavaş - yavaş
Mənim mavi məhəbbətim doğulurdu.

ZARAFAT

Şirin həsrətinə dözüb bir qədər,
Bu gün görüşünə getmirəm yarın.
Qoy yolsun saçını salxım söyüdlər,
Tüstüsü başımdan çıxsın dağların.

Ondan küsəcəyəm bir uşaq kimi
Dözərəm, dözərəm, buna bir təhər.
Heyrətdən açılan bir dodaq kimi
Dağlansın lalələr, yansın lalələr.

Vurnuxsun küləklər belədən belə,
Bir hicran nəğməsi desin bulaqlar.
Qoy çinar çağırsın yarpaq əlilə,
Arxamca uzansın yaşıl budaqlar.

Sonra biləndə ki, bu zarafatdı,
Şaqqanaq çəkəcək göydə şimşəklər.
Külək bu görüşə gələcək atlı
Uğunub gedəcək göy biçənəklər.

Şirin həsrətinə dözüb bir qədər,
Bu gün görüşünə getmirəm yarın.
Qoy yolsun saçını salxım söyüdlər,
Tüstüsü başından çıxsın dağların.

QIZLAR YATAQXANASI.

Qızlar yataqxanası-
Qızıl güllər məskəni
Hansı oğlan sevməyib,
Söylə ürəkdən səni?!

Otaqların qız kimi,
Həm nazlı. həm həyalı,
Burda neçə qız qalır,
Neçə oğlan xəyalı.

Oğul gərək qızların
Baxışından qoruna.
Allahın özü burda
Düşər sevgi toruna.

Qızlar bura gətirib
Səfasını dağların,
Həyasını dağların,
Vəfasını dağların.

Yanaqlar qıp - qırmızı,
Bir baxışdan qanayar.
Beləsini sevməsən,
Dünya səni qınayar.

Qızlar, mənə baxmayın,
Baxışlar mənə neynər?!
İlk eşqim yada düşər
Burnumun ucu göynər.

Qızlar dərstdən çıxanda,
Axar yataqxanaya.
Oğlanlar həsrət həsrət.
Baxar yataqxanaya.

Deyən qıra bilməyib
Oğlanın inadını.
Bir pəncərə açıbdır
Göyərçin qanadını.

Qızlar qol - qola girər
Oğlanlar gəndə gedər
Qızlar yataqxanaya
Elçilər kəndə gedər.

Qızlar yataqxanası-
Qızıl güllər məskəni.
Hansı oğlan sevməyib
Söylə ürəkdən səni?!

QIZLAR MƏHƏBBƏTDƏN ŞER OXUYUR ...

Qızlar məhəbbətdən şer oxuyur,
Bu saat ulduzlar alışacaqdır.
Nöqtələr , vergüllər çiçək qoxuyur,
Çiçəklər dil açıb danışacaqdır.

Çənəsi ovcunda, fikrə dalaraq,
Qızlar şer oxuyur sevgi yaşında.
İndicə qızıl gül pardaxlanacaq,
Bülbül oxuyacaq budaq başında.

Ən şirin sözləri dodaqlarında,
Oğlanlar yatmayıb gözlər səhəri,
Qızlar şer oxuyur otaqlarında
Qızların dünyadan yoxdur xəbəri.

Analar gözləyir aşıb daşaraq,
Gizli duaları hələ dodaqda.
Həmin kök üstündə pıçıldaşaraq,
Qızlar şer oxuyur məhəbbət haqda.

Gözləri yol çəkir, düşünür nələr,
Sözlər ürəklərə ən yaxın sirdaş.
Misranın sonunda duran nöqtələr,
Hicranın sonunda dayanaydı kaş.

Qızlar məhəbbətdən şer oxuyar,
Bu saat ulduzlar alışacaqdır
Nöqtələr, vergüllər çiçək qoxuyur
Çiçəklər dil açıb danışacaqdır.

SƏHƏR NƏĞMƏSİ.

Günəş şəhdən muncuq düzür
Çiçəklərin qulağına.
Səhər - səhər nəğmə qonur
Qız - gəlinin dodağına

Qızlar zərif, qızlar qəşəng,
Hərəsi bir canlı çələng.
Ağ əlləri göyərçin tək
Dəyir gülün budağına

O qıza bax - qarçıçəyi,
Dırnaqları tər ləçəyi.
Könül deyir dər çiçəyi,
Toxun onun barmağına,

Dedim güldür əlin axı.
Xeyli güldü mənə baxıb.
Baxdım onun topladığı
Qızılgülün qalağına.

Ürək, axı sən aşıqsən,
Cürətli ol ay aşıq , sən!
Bir söz dedim : - Yaraşıqsan
Zaqatala torpağına.

BİR AZ GÜL, AY GÜLÜM.

Bir az gül, ay gülüm, heç kəs sənin tək,
Belə gülə bilməz, ağlaya bilməz.
O dağı sinəmin lap başından çək,
Heç kəs sənini kimi dağlaya bilməz.

Yamanca dövlətli olmuşam axı,
Başında qızılı şimşəklər çaxır.
Gözümdən zər axır, mirvari axır,
Bulaqlar da belə çağlaya bilməz.

Qəlbimdə nə qədər nəğmə var hələ.
Sənin eşqin ilə ötürəm elə.
Məni bu dünyaya zəncirlər belə,
Bircə telin qədər bağlaya bilməz.

GÖZƏLLİK.

Onu mənə rəva görmür dost, tanış,
Deyirlər ki, çox çirkindir sevgilin.
Başqasına könül bağla,
Gül, danış,
Gözəl deyil,
Yox, çirkindir sevgilin.

Bu sözlərdən - sular kimi bulandım,
Düzü,

buna dözmək asan deyildir.
Təkcə onun həsrətilə dolandım,
Axı, bunlar daha
Pünhan deyildir.

Eşq oldumu,
yalan olur sir - sifət,
Hansı qəlbə
Bu xoş duyğu gülməyib.
Neçə qıza camal verib təbiət,
Fəqət hamı gözəl ola bilməyib.
Nə qəm,
Onun isə söhbəti var,

Sözü var,
Ürəyimdə yuva salıb sözləri.
Könlü təmiz,
Fikri safdır su kimi,
İstəyini oxuyuram gözündən.
Gözəlliyi heyran edib qəlbimi,
Dost - tanış
Necə başa salım mən?!

DƏLİ ŞEYTAN

Dəli şeytan, dəli şeytan,
Yaman saldın oda məni.
Dedin ki, sev o dilbəri
Sevdim, sevdi o da məni.

Bir ox atdı oxlarından,
Dəyib keçdi çoxlarından,
Oda salıb ahlarından,
Sonra gəzdi suda məni.

Deyirdilər güldürəcək,
Zahid Xəlil gül dərəcək,
Deyən özü öldürəcək.
Qıymayacaq yada məni.

HARADASAN.

Pəncərəmin önündən
Ürkək - ürkək keçərdin.
Hamı qoşa gəzərdi,
Sən isə tək keçərdin.

Gedərdin gedişinə,
Küçələr heyran idi.
Gülərdin gülüşündən
Güllər pərişan idi.

Eh sən yalnız gedərdin,
Mən yalnız dayanardım.
Sən açıq yandırardın
Mən gizləncə yanardım.

Günlər ötdü sovuşdu,
Günlər - günə qovuşdu.

Bir qərib quşcuğaz tək,
Uçdum mən həməndən.
Aylar ötüb o vaxtdan,
İllər keçib o ildən.

Gəlmişəm ürəyimdə,
O uğursuz illərin.
Qəm-qubarı qalıbdır.
Saçlarımda hicranın,
Yadigarı qalıbdır.
Fəsillər ötüşsə də
İndi o vaxtdan bəri
Nə səni unudaram,
Nə də o axşamları,
Nə də o səhərləri.

Mənə elə gəlir ki,
Sən hələ tək keçirsən,
Yenə o küçələrdən.
Ürkək - ürkək keçirsən,
Ürkək - ürkək keçirsən.

OXUMA, FLORA, OXUMA!

Sənin səsin, çoxlarını
Dar ayağa çəkəsidə,
O çağlayan nəğmə deyil
Bir ildırım hikkəsidi
Oxuma, Flora, oxuma!

Milyon ürək vəcdə gəlir,
Bir ürəyin yangısından,
Qorxuram ki, alışarım,
Zəngülənin çınqısından
Oxuma, Flora, oxuma!

Günün ilq şüaları,
Necə çönüb, səs olubdu?!
Qışın da öz ləzzəti var -
Qış çevrilib yaz olubdu,
Oxuma, Flora, oxuma!

Bu qədər ki, oxuyursan.
Birdən nəğmə olar dünya
Qorxuram ki, Xəzər daşar
Su altında qalar dünya
Oxuma, Flora, oxuma!

Dağ başından duman qalxır
Tüstülənir neçə ocaq.
Bir az da belə oxusan
Dünya yanıb kül olacaq
Oxuma, Flora, oxuma!

Burax getsin bu sevdanı,
Qurusun gözünün yaşı
Məhəbbətin dağ selidir

Uçurarsan dağı daşı
Oxuma, Flora, oxuma!

Ürəyini hələ çoxmu
Verəcəksən tufanlara ?!
Biz cəhənnəm, rəhmin gəlsin
Təzə qalxan cavanlara
Oxuma, Flora, oxuma!

SƏN GETDİN.

Sən getdin,
qəlbimin asimanında
Bir ildırım çaxdı,
bir işıq söndü
Boğulduq bir eşqin burulğanında
Dünya özü boyda zindana döndü.

Bəlkə xatirinə dəydi sözlərim
Məhəbbət bir kövrək budaq kimidir
Yollara dikilən fağır gözlərim,
Atasız - anasız uşaq kimidir.

Ürək yarasını, qəlb qırığı,ni,
Bilirəm düzəltmək olmaz yenidən
Verdin buludlara hıçqırığıni
Verdin şimşəklərə qəzəbini sən

Getmədin qızların çoxu kimi sən
Dağıldın bir şirin yuxu kimi sən

Bir dost sözünü də eşitmirəm mən
Bir cürə olmuşam - lap key kimiyəm.
Getdiyim yolu da çaşırım hərdən
Orbitindən çıxan peyk kimiyəm
Qayıt məni dinlə , qayıt bircə an
Gəl yenə görüşək əzizlər kimi
Bil ki, gözləyirəm səni hər zaman,
Qızıl pul itirən xəsislər kimi.

ONSUZ DA MƏN SƏNİ SEVMƏYƏCƏM.

Ruhumla, hissimlə nə əlləşirsən ?
Deyirsən açılan təzə çiçəyəm"
Vallah lap havayı gözəlləşirsən
Onsuz da mən səni sevməyəcəyəm.

Ürəkmi umursan bu quru daşdan
İnsaf et, aqlımı çıxartma başdan
Harama yaraşır sevgi bu yaşda
Onsuz da mən səni sevməyəcəm.

Şərikmi çıxırsan duyğularıma,
Əsəb simlərini çəkdi tarıma
Qayıdıb nə deyim evdə qarıma ?!
Onsuz da mən səni sevməyəcəm.

ALLAH YARADANDA SƏNİ YAZ İMİŞ.

Allah yaradanda səni yaz imiş-
Çiçək xəlv eləyib insan yerinə.
Bu dünyada yəqin loğman az imiş,
Səni yaradıbdı loğman yerinə.

Sən bəşər deyilsən, hardan gəlmisən ?
Allah kəlamından qopan kəlməsən.
Şərsən, qəzəlsən, gözəlləməsən
Səni oxuyaram dastan yerinə.

Bu sevgi döyünən ürək kimidi,
Təzəcə açılan çiçək kimidi.
O, elə təmizdi, mələk kimidi -
Ona and içərəm quran yerinə.

Ruhum gecə - gündüz hey səni yoxlar
Ürək bu sevdanı gizlində saxlar.
Sinəmi deşməyə hazırdır oxlar-
Qaşların çəkilib kaman yerinə.

Çoxunu salıbdı ağıza - dilə
Məhəbbət Kərəmi, Məcnunu belə
Əgər dönük çıxsan Zahid Xəlilə
Dünyanı dağıdar tufan yerinə.

2006.

MÜNDƏRİCAT

BİZİM BAĞÇAMIZA BİR ÇƏMƏN DÜŞÜB	4
Mənim ömrüm	5
Bu yerlər	7
Atalar	8
Anama	10
Salatın	11
Vətən, mənə oğul demə	13
Gəlib.....	14
Bizim bağımıza bir çəmən düşüb	15
Bənövşə	16
Novruz	17
Bulaq	18
Dənizə axşam düşür.....	19
Qayıq	21
Qızıl qaz	23
Qış	24
Tufandan sonra	25
Qumlu sahilləri buz tutdu yenə.....	26
Deyirsən bərk gəlib Bakının qışı.....	27
Peredelkinodan uşaqlara məktub	28
Təbrizdən dünyaya yollar uzanır	29
Şuşanın uşaqları	30
Ərhədçinin düşüncələri	31
Yurmala	32
Moskva çayı	33
Mənə çəpik çalıb alqış deyən dost.....	34
İşıqla doldurun ürəyimizi	35
Nazim Hikmətin şeir gecəsi	37
O gün.....	38

Bu dünya dediyin nədir görəsən.....	39
Dünyanın	40
Deyirəm bəlkə heç	41
Kətəyən kolu.....	42
Bir az danış, qoca Kəpəz.....	43
Dostluq ağacı	44
Bizim Əbdül müəllim	45
Qar altında izimiz	47
Bizim gizli sevgimiz	48
QIZLAR MƏHƏBBƏTDƏN ŞEİR OXUYUR	49
Qəzəl.....	50
Elimizə gətirirəm	51
İnanmadıq	52
Xəbərin yoxdu xəbərdən.....	53
Yaman dəyişmişəm.....	54
Uçub gedəcəyik	56
Ulduz.....	57
Can dedim	58
Bənövşə	59
Qar altında izimiz	60
Gözlərimdən çıxır	61
Qıza nişan gələndə	62
Məcnuna	63
Mənim mavi məhəbbətim	64
Zarafat	65
Qızlar yataqxanası.....	66
Qızlar məhəbbətdən şeir oxuyur	68
Səhər nəğməsi	69
Bir az gül, ay gülüm.....	70
Gözəllik	71
Dəli şeytan.....	72

Haradasan.....	73
Oxuma, Flora, oxuma!.....	75
Sən getdin.....	77
Onsuzda mən səni sevməyəcəyəm.....	78
Allah yaradanda səni yaz imiş.....	79

Çapa imzalanmış 18.06.2007-ci il
Kağız formatı 60x84 1/16, çap vərəqi 5
Sifariş 154, sayı 200, qiyməti sərbəst

ADPU-nun mətbəəsi
Bakı, Ü.Hacıbəyov küçəsi, 34
Tel: 493-74-10

Zahid Xəlil müasir Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrindən biridir. Onun əsərləri təkcə Azərbaycanda deyil, keçmiş SSRİ xalqlarının dillərində nəşr olunmuşdur. O, «Literaturnaya qazeta»nın «Zolotoy telyonok», Azərbaycan jurnalistlər ittifaqının «Qızıl Qələm» mükafatının laureatıdır.

Onun «Salam cırtdan» kitabı keçmiş SSRİ üzrə 1987-ci ilin, «Cırtdanla Azmanın macərələri» kitabı isə 1988-ci ildə Azərbaycan üzrə ilin ən yaxşı uşaq kitabı müsabiqələrinin qalibi olmuşdur.

Zahid Xəlil filologiya elmləri doktoru, professordur.